

Η κατάληψη του Μοριά από τους Βενετούς

Του Υποναυάρχου (0) ε.α. **Νικόλαου Τσαπαράζη ΠΝ**

Αίτια του πολέμου.

Αρχικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

Μετά την κατάληψη της Κρήτης από τους Μωαμεθανούς ακολούθησε μία δεκαπεντάχρονη περίοδος ειρήνης, την οποία η Βενετία εκμεταλλεύτηκε για να ανασυγκροτήσει τα οικονομικά της.

Στα μεγάλα οικονομικά προβλήματα τα οποία, όπως ήταν φυσικό, είχαν συσσωρευτεί στη Βενετία στην διάρκεια του πολέμου, είχε προστεθεί και η διείσδυση των Ολλανδών και των άγγλων εμπόρων στην Ανατολή.

Η Αγγλία και η Ολλανδία στην τελευταία μακροχρόνια σύρραξη είχαν πετύχει να κερδίσουν την εμπιστοσύνη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και είχαν δημιουργήσει εμπορικούς δεσμούς, οι οποίοι περιόριζαν τις συναλλαγές της Βενετίας.

Παρά τις αντιξοότητες αυτές, η Βενετία πέτυχε με ένα μελετημένο συνδυασμό φόρων, παροχών και λιτότητας, να ανασυγκροτήσει την οικονομία της από την πρώτη ήδη οκταετία.

Ο Σουλτάνος, από την μεριά του, παρακολουθούσε από θέση ισχύος, τις εχθρότητες και τις συκοφαντίες που αναπτύσσονταν μεταξύ των χριστιανικών κρατών και οι οποίες είχαν κύρια αφορμή τις εμπορικές τους διαφορές.

Η συμπεριφορά των Οθωμανών, εξάλλου, βασισμένη στην δύναμή τους, ήταν περιφρονητική και εχθρική προς τους εκπροσώπους διαφόρων κρατών, έχοντας την βεβαιότητα, ότι η Ευρώπη δεν ήταν σε θέση ή δεν επιθυμούσε ένα καινούργιο πόλεμο εναντίον των. Η Βενετία, με τις συνεχείς συγκρούσεις που είχε από παλιά, και η Γαλλία με την αφερέγγυα πολιτική της προς την Πύλη, στη διάρκεια του τελευταίου πολέμου, δέχονταν τις μεγαλύτερες ταπεινώσεις και προσβολές, αλλά τα συμφέροντά τους δεν επέτρεπαν να προβούν σε κανένα είδος αντίδρασης.

Η εικόνα πάντως αυτή δεν παρουσίαζε την πραγματική κατάσταση της ισχύος των Οθωμανών. Τα συμπτώματα της παρακμής είχαν αρχίσει, και γινόντουσαν όλο και περισσότερο αισθητά.

Η διοικητική διάρθρωση δεν είχε αναπτυχθεί ανάλογα με τις κατακτήσεις του Σουλτάνου και έτσι είχαν δημιουργηθεί σοβαρές αδυναμίες στον έλεγχο περιοχών, οι οποίες ήταν απομεμακρυσμένες.

Τα στρατεύματά της, από την άλλη μεριά, οι έμπιστοι γενίτσαροι, είχαν όλο και περισσότερες απαιτήσεις και

αντιδρούσαν δυναμικά στις προσπάθειες που έκανε η κυβέρνηση για να τους ελέγξει.

Τέλος η κυβερνητική διαφθορά, είχε φθάσει στο σημείο, ώστε το σύνολο των σημαντικών αλλά και των κατωτέρων κρατικών λειτουργιών να χρηματίζονται για τις διεκπεραιώσεις των περισσότερων δημοσίων υποθέσεων και οι εξελίξεις των υπαλλήλων είχαν άμεση σχέση με δωροδοκίες (σιμωνίαι).

Ο πόλεμος άρχισε το 1683, όταν ο Σουλτάνος εκστράτευσε κατά της Αυστρίας για να βοηθήσει μία ουγγρική επανάσταση, η οποία εστρέφετο εναντίον του Αυτοκράτορα Λεοπόλδου του Α'.

Ήταν ένας πόλεμος στρατευμάτων της ξηράς και η Βενετία, στην χριστιανική συμμαχία που οργανώθηκε τηρήθηκε στην αρχή αμέτοχη ισχυριζόμενη ότι δεν είχε στη διάθεσή της, ικανά στρατεύματα για να βοηθήσει.

Η Σαξωνία, η Βαυαρία και η Πολωνία αντίθετα, συγκρότησαν σύντομα ένα στρατιωτικό συνασπισμό η δύναμη του οποίου, περικύκλωσε τα οθωμανικά στρατεύματα έξω από την Βιέννη και τα υποχρέωσε να υποχωρήσουν πανικόβλητα.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία εγκατέλειψε 10.000 νεκρούς στην Αυστρία και μετά την ήττα αυτή δεν δημιούργησε άλλους σοβαρούς κινδύνους για τα κράτη της Ευρώπης.

Η ήττα των οθωμανών έγινε αιτία να πρωτοστατήσει ο Πάπας σε μία επιθετική συμμαχία, που απέβλεπε σε πιο ολοκληρωμένη ήττα του Σουλτάνου και όχι μόνο σε μία υποχώρηση όπως είχε συμβεί παλαιότερα, πάλι στην Βιέννη, το 1529.

Τον Μάρτιο του 1684 η Αυστρία, η Πολωνία, η Βενετία και το Παπικό κράτος θα συγκροτήσουν ένα αμυντικό και επιθετικό συνασπισμό στον οποίο θα προσχωρήσει το 1686 και η Ρωσία, η οποία από τότε αρχίζει να παίζει έναν από τους πρωτεύοντες ρόλους στην Ευρώπη.

Τα εμπορικά συμφέροντα της Γαλλίας, της Αγγλίας και της Ολλανδίας ήσαν οι κύριες αιτίες που οι ισχυρές αυτές χώρες δεν δέχτηκαν να γίνουν μέλη της συμμαχίας αυτής.

Τα μικρά κρατίδια της Γερμανίας ενώ συμμετείχαν δεν ήσαν πολύ πρόθυμα για σοβαρές θυσίες, γιατί έβλεπαν ότι ο πόλεμος αυτός θα ενίσχυε την Αυστρία, γεγονός που θα κατέληγε σε βάρος της μεγαλύτερης ανεξαρτησίας που επεδίωκαν.

Ο Φραντσέσκο Μοροζίνι

Με τις εξελίξεις αυτές, ο νέος συνασπισμός ξεκινούσε ουσιαστικά ένα πόλεμο ξηράς με πρωταγωνίστρια την Αυστρία, στα εδάφη της Ουγγαρίας, και ένα ναυτικό πόλεμο με την Βενετία, στον ελληνικό χώρο, ενισχυμένο με μισθοφόρους από διάφορα κράτη.

Ήδη από τον Ιανουάριο του 1684 η Βενετία είχε ενεργοποιηθεί και αρχίζει τις συντονισμένες προετοιμασίες της πιο πετυχημένης εκστρατείας των τελευταίων 200 ετών εναντίον των Οθωμανών.

Με την συγκέντρωση χρημάτων, από πλειστηριασμούς τίτλων ευγενείας, ή δημοσίων αξιωμάτων και με την οικονομική βοήθεια του Πάπα, η Βενετία στρατολόγησε μισθοφόρους από την Γαλλία και Γερμανία κατώρθωσε να ενισχύσει το ναυτικό της με πλοία από την Μάλτα και την Τοσκάνη.

Τον Απρίλιο του 1684 η Βενετία όρισε αρχιστράτηγο τον Φραντσέσκο Μοροζίνι, παλαιό υπερασπιστή της Κρήτης, και κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ο Μοροζίνι θα εκστρατεύσει και θα καταπλεύσει με τον στόλο του στην Κέρκυρα, το καλοκαίρι του ίδιου χρόνου.

Πολλές ελληνικές περιοχές, με την ελπίδα της απελευθέρωσής τους, είχαν κι αυτές αρχίσει τις προετοιμασίες για εξεγέρσεις και έστειλαν εκπροσώπους των στην Κέρκυρα για να συνάπτουν διάφορες συμφωνίες με τον Μοροζίνι...

Ο στόλος του Μοροζίνι, στην Κέρκυρα, ενισχύθηκε με έξη τουλάχιστον ελληνικά πλοία, τα οποία απετέλε-

Ασημένιο μετάλλιο προς τιμή του Φραντσέσκο Μοροζίνι για να τιμηθεί για την ανακατάληψη της Πελοποννήσου.

σαν ένα ξεχωριστό στολίσκο καταδρομής ο οποίος επέδειξε στην διάρκεια του πολέμου αξιόλογη δράση.

Άλλες σημαντικές βοήθειες που είχε, από την ελληνική μεριά ήταν ένα εκστρατευτικό σώμα από 2000 Έλληνες, το οποίο έλαβε μέρος στον πόλεμο από την αρχή, καθώς και ένας μεγάλος αριθμός εθελοντών κωπηλατών.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία, αντίστοιχα, τον χειμώνα του 1684, ενδυναμώνει τον στόλο της με δεκαέξη ακόμα δικές της γαλέρες και ζητά και αποκτά ναυτικές ενισχύσεις από τους πειρατικούς στολίσκους, της Αλγερίας, της Τύνιδας και του Μαρόκου.

Η πρώτη επιχείρηση έγινε, το ίδιο καλοκαίρι εναντίον της Λευκάδας και ήταν μία ορθή στρατηγική ενέργεια, γιατί το νησί αυτό έλεγχε τον κόλπο της Αδριατικής και της Κόρινθου, και καθώς η απόστασή του ήταν μικρή από την ηπειρωτική Ελλάδα δημιούργουσε μία γέφυρα με αυτήν.

Η κατάκτηση της Λευκάδας, τον Αύγουστο, σε διάστημα δεκαέξι μόλις ημερών ήταν ένα επίτευγμα γιατί εκτός των Οθωμανών μαχητών, αμύνθηκαν και πολλοί αφρικάνοι πειρατές, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν το νησί για ορμητήριό τους. Για την εξασφάλιση του νησιού από τυχόν ανακατάληψή του έγιναν επιδρομές και οχυρώσεις στις γειτονικές περιοχές της Ακαρνανίας με την ουσιαστική βοήθεια Ελλήνων αρματωλών.

Στην συνέχεια, ακολούθησε η κατάληψη της Πρέβεζας της οποίας η θέση, είχε ανάλογη στρατηγική σημασία με την Λευκάδα.

Τον Ιούλιο του επόμενου έτους, το 1685, (οι εκστρατείες σε όλη την διάρκεια αυτού του πολέμου διεξήχθησαν τα καλοκαίρια) ο Μοροζίνι θα εκστρατεύσει εναντίον του φρουρίου της Κορώνης.

Ο στόλος του αποτελούμενος από 19 ιστιοφόρα, 3 γαλεάσες, 37 γαλέρες και 12 γαλιότες θα μεταφέρει στην Νότιο Πελοπόννησο μία δύναμη 9500 στρατιωτών.

Οι υπερασπιστές του φρουρίου θα συνθηκολογήσουν τον Αύγουστο αλλά ενώ συνεζητούντο οι όροι της παράδοσης, θα εξολοθρευτούν οι Οθωμανοί γιατί φονεύθηκαν μερικοί χριστιανοί από την εκπυρσοκρότηση ενός

Εθνόσημο της Γαληνοτάτης Δημοκρατίας της Βενετίας
(697 – 1797)

Otto Wilhelm Königsmarck (1639-1688)

τουρκικού πυροβόλου.

Ο Μοροζίνι, βοηθούμενος από τους Μανιάτες, κατέλαβε και άλλα μικρότερης σημασίας φρούρια και οι επιτυχίες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα όλο και περισσότεροι έλληνες να ξεσηκώνονται και να έρχονται σε συνεννοήσεις και συμφωνίες με τον Μοροζίνι.

Στις αρχές του 1686 θα αναλάβει την στρατηγία, του χριστιανικού στρατού ένας φημισμένος μισθοφόρος, ο σουηδός κόμης Otto Wilhelm Königsmarck.

Στα συμβούλια που έγιναν στην Λευκάδα, αφού απορρίφθηκαν σχέδια για εκστρατείες εναντίον της Εύβοιας, της Κρήτης και της Χίου, αποφασίστηκε κατ' αρχήν η κατάληψη ολόκληρου του Μοριά, αρχίζοντας από τον Νότο με πρώτες επιχειρήσεις κατά του Ναυαρίνου και της Μεθώνης.

Η κατάληψη της Πελοποννήσου φάνηκε πιο εύκολη στους βενετούς γιατί ήταν η πλησιέστερη περιοχή προς την Ιταλία και δεν θα παρουσίαζε τις δυσκολίες των αποστάσεων όπως οι άλλες περιοχές.

Οι βενετοί εκτιμούσαν ακόμα ότι η κατοχή της Πελοποννήσου θα τους αποζημίωνε από τα έξοδα της εκστρατείας αφενός, και αφετέρου θα ήταν η βάση στις επόμενες επιχειρήσεις.

Για την κατάκτηση του Μοριά ο Μοροζίνι βασιζόταν και στους 10.000 άνδρες με τους οποίους είχαν υποσχεθεί ότι θα τον ενίσχυαν οι μανιάτες.

Η κατάληψη του Μοριά

Στην διάρκεια των επιχειρήσεων του 1585 οι μοίρες του βενετικού στόλου περιπολούσαν στο Αιγαίο προσπαθώντας να αποκτήσουν τον έλεγχο του και να συ-

γκεντρώσουν φόρους και εφόδια από τα διάφορα νησιά.

Τμήματα του στόλου αυτού, ιδίως τους θερινούς μήνες, περιπολούσαν στα Δαρδανέλια προσπαθώντας να αποκλείσουν την έξοδο των εφοδιαστικών τουρκικών πλοίων.

Ο οθωμανικός στόλος, αν και ήταν ισχυρότερος, απέφυγε τις συμπλοκές. Τα πλοία του, παρά τις δυσκολίες, κατόρθωναν να διασχίζουν τα Αιγαία για να ενισχύουν όσα νησιά ήσαν οθωμανικές κτήσεις και ακόμα προσπάθησαν, χωρίς όμως επιτυχία, να καταλάβουν την βενετοκρατούμενη Τήνο.

Άλλη αποτυχημένη απόπειρα του στόλου του Σουλτάνου ήταν η χρησιμοποίηση των Κυθήρων, το 1685, για να καταλάβει την Ζαρνάτα της Μεσσηνίας, όταν τα στρατεύματα του Μοροζίνι ήσαν απασχολημένα σε άλλες περιοχές στο εσωτερικό του Μοριά.

Ο Σουλτάνος, για να μπορέσει να μεταφέρει και να αποβιβάσει στρατεύματα στην Πελοπόννησο, ήρθε σε συμφωνία, και πέτυχε να ναυλώσει πλοία από την Γαλλία και την Αγγλία, παρά τις διαμαρτυρίες των χριστιανών εμπολέμων.

Αργότερα πάλι, ιστιοφόρα από τα κράτη αυτά θα προσπαθήσουν να διασπάσουν, χωρίς όμως επιτυχία, τον αποκλεισμό των βενετικών πλοίων στην Μονεμβασία για να εφοδιάσουν το πολιορκημένο φρούριο της πόλης.

Ο Μοροζίνι, με το ναυτικό του ενισχυμένο με μοίρες του Πάπα, της Φλωρεντίας και της Μάλτας, θα κατα-

Χάρτης του βενετικού «Βασιλείου του Μορέως»
(Regno di Morea)

λάβει το καλοκαίρι του 1686 διάφορα φρούρια στον κόλπο του Ναυαρίνου.

Οι βενετοί για να διευκολυνθούν στις επιχειρήσεις αυτές, πέτυχαν να πείσουν τους Οθωμανούς ότι οι προετοιμασίες τους αφορούσαν την Βόρειο Πελοπόννησο. Με αυτό τον τρόπο, τουρκικά στρατεύματα αναχώρησαν εσπευσμένα από τον νότο για να ενισχύσουν την Πάτρα και την Κόρινθο που ήταν στην αντίθετη περιοχή. Η κατάληψη της Μεθώνης έγινε η αιτία να εξανδραποδιστούν πολλοί έλληνες σε χωριά που κατείχαν οι Οθωμανοί, για παραδειγματισμό και εκφοβισμό.

Το ίδιο έτος ακολούθησε η πολιορκία του Ναυπλίου. Ο σουλτάνος κατάφερε με τον στόλο του, να στείλει σημαντικές ενισχύσεις, οι οποίες όμως συνεπλάκησαν με τα πολιορκητικά στρατεύματα του Μοροζίνι έξω από το φρούριο και νικήθηκαν.

Μετά την ήττα αυτή οι αποκλεισμένοι στο Ναύπλιο Οθωμανοί παρέδωσαν την πόλη γιατί έχασαν κάθε ελπίδα βοήθειάς των.

Την ίδια χρονιά, σημαντικές ήττες υπέστησαν οι Οθωμανοί και στην Ουγγαρία, με αντίκτυπο σοβαρό στο ηθικό του στρατού τους. Ο Σουλτάνος για εμψύχωση και για να φανατίσει τα στρατεύματά του έκανε δημόσιες θρησκευτικές τελετές και ανέλαβε την αρχηγία των εκεί στρατευμάτων.

Στην Πελοπόννησο μία μεγάλη επιδημία πανώλης αποδεκάτισε τα ευρωπαϊκά στρατεύματα τα δύο επόμενα έτη.

Στην εκστρατεία του 1687 οι βενετικές επιχειρήσεις προχώρησαν εναντίον της βορείου Πελοποννήσου και κατέλαβαν την Πάτρα, αφού πρώτα ο στόλος τους αποκτώντας τον έλεγχο του στενού Ρίου και Αντιρρίου απόκλεισε κάθε ενίσχυση του Μοριά από την Στερεά.

Στην συνέχεια ακολούθησε η άλωση της Ναυπάκτου και της Κορίνθου, οι οποίες, στην πραγματικότητα,

Ο Βομβαρδισμός του Παρθενώνα

χωρίς μάχες εγκατελείφθηκαν από τους φοβισμένους οθωμανούς. Είναι η χρονιά όπου το σύνολο των μωμεθανών αποχωρεί από την Πελοπόννησο και ο Μοροζίνι αποκτά επίσημα από την Βενετία το επώνυμο «Πελοποννησιακός».

Η Μονεμβασιά ήταν το τελευταίο φρούριο, που διατηρούσαν οι Οθωμανοί σε όλα τον Μοριά και οι βενετοί έστελναν αρκετά πλοία για να το αποκλείσουν από την θάλασσα και να το αναγκάσουν να παραδοθεί από έλλειψη εφοδίων. Η ανατίναξη όμως ενός βενετικού πλοίου και η ανάγκη να χρησιμοποιηθούν όλα τα πλοία τους στην επιχείρηση εναντίον της Αττικής έγινε αιτία να διαλυθεί η πολιορκία, προκειμένου όλα τα βενετικά σκάφη να ενισχύσουν τον Σαρωνικό.

Κατά την διάρκεια του αποκλεισμού των Αθηνών, στις 13/25 Σεπτεμβρίου 1687, θα ανατιναχθούν και θα καταστραφούν σημαντικά τμήματα από τον Παρθενώνα, από έκρηξη οθωμανικής πυριτιδαποθήκης, η οποία προκλήθηκε από βολές βενετικού βομβαρδισμού, που εστρέφοντο εναντίον των εκεί περικυκλωμένων Οθωμανών.

Το σημαντικότερο μνημείο της ανθρωπότητας, ο Παρθενώνας, θα υποστεί την ημέρα εκείνη τις μεγαλύτερες, μέχρι των ημερών μας, καταστροφές.

Η Αθήνα αν και καταλήφθηκε τον Απρίλιο του 1688 εγκαταλείφθηκε σύντομα από τους βενετούς γιατί διαπίστωσαν ότι δεν είχαν τις δυνατότητες να την οχυρώσουν ικανοποιητικά.

Το 1688 το εκστρατευτικό σώμα των βενετών, είχε υποστεί μεγάλες απώλειες από επιδημίες λοιμωδών νοσημάτων και είχαν δημιουργηθεί σοβαρές αντιζηλίες μεταξύ των μισθοφόρων της πολυεθνικής δύναμης.

Παρόλα αυτά οι βενετοί θα επιχειρήσουν μία εκστρατεία εναντίον της Κρήτης, γιατί υπήρχαν οι πληροφορίες ότι η Κρήτη είναι εξουθενωμένη από μία στάση μεταξύ των Οθωμανών.

Οι επικεφαλής της βενετικής δύναμης αντελήφθη-

Ιστορικά θέματα

Ο Μανιάτης Λιμπεράκης Γερακάρης

σαν ότι η εμφάνισή τους, ένωσε τους αντιμαχομένους και έτσι αποχώρησαν χωρίς να εμπλακούν σε συγκρούσεις.

Τον Ιούλιο του 1688 ο βενετικός στόλος θα μεταφέρει τις στρατιωτικές δυνάμεις στην Εύβοια για να πολιορκήσουν την ισχυρή Χαλκίδα.

Τον Οκτώβριο του 1688 η αντίσταση και οι επιθετικές έξοδοι των Οθωμανών από την μία και από την άλλη οι ασθένειες και ο θάνατος του Καίνιξμαρκ, υποχρέωσαν τους βενετούς να εγκαταλείψουν τον αποκλεισμό της Χαλκίδας και να επιστρέφουν στο Ναύπλιο.

Οι εγκαταλελειμμένοι στην Εύβοια έξη χιλιάδες έλληνες στρατιώτες, οι οποίοι συνεργάστηκαν με τους βενετούς, αποδεκατίστηκαν από τους Οθωμανούς.

Τα επόμενα χρόνια μπορούν να χαρακτηριστούν ότι πέρασαν με πολέμους φθοράς και με σημαντικότερα γεγονότα την κατάληψη τελικά της Μονεμβασιάς (1690) από τους βενετούς αλλά και την άλωση της Κόρινθου (1692) από 5000 τούρκους, που είχαν επικεφαλής τον παλαιό πειρατή Γερακάρη Λιμπεράκη.

Το 1694 ο γέροντας πλέον Μοροζίνι θα πεθάνει στο Ναύπλιο δοξασμένος και με πολλούς τίτλους αλλά στην παγκόσμια ιστορία έμεινε περισσότερο γνωστός για την καταστροφή, που προξένησε στα μάρμαρα του Παρθενώνα παρά για τους ηρωισμούς του και την στρατηγική.

Το 1695 θα καταληφθεί η Χίος, και οι βενετοί θα προβούν σε βανδαλισμούς σε βάρος των ορθοδόξων χριστιανών. Τον Φεβρουάριο όμως του 1696 ο τουρκικός στόλος θα καταναυμαχήσει τον βενετικό και θα πετύχει την ανακατάληψη της Χίου. Δύο ναυμαχίες που

έγιναν με νίκες των βενετών στην Ανδρο το 1697 και στα Στενά το 1698, τους επέτρεψαν να διατηρήσουν τον έλεγχο του Αιγαίου.

Κάνοντας έναν απολογισμό φαίνεται ότι οι βενετοί, εκτός από τον Μοριά, δεν πέτυχαν άλλους αντικειμενικούς στόχους.

Συγκεκριμένα, στην Αθήνα υποχώρησαν γιατί δεν ήσαν σε θέση να την οχυρώσουν, την Κρήτη την εγκατέλειψαν χωρίς να επιχειρήσουν την κατάληψή της, και τον αποκλεισμό της Χαλκίδας, ύστερα από πολλές απώλειες υποχρεώθηκαν να τον διακόψουν και τέλος την Χίο, την εγκατέλειψαν μετά από μία ναυτική ήττα.

Τον Ιανουάριο του 1699 ο Σουλτάνος θα υπογράψει την συνθήκη του Κάρλοβιτς, στην οποία η Βενετία αποκτούσε την Πελοπόννησο, την Λευκάδα και την Αίγινα ενώ διατηρούσε και τα νησιά που είχε πριν από την έναρξη του πολέμου.

Είναι φανερό ότι η ευνοϊκή για τους χριστιανούς συνθήκη του Κάρλοβιτς οφείλεται μόνο στις νίκες των αυστριακών, οι οποίες επιτεύχθηκαν εκτός της ελληνικής χερσονήσου.

Η Ρωσία, με τσάρο τον Μεγάλο Πέτρο, αρχίζει να δυτικοποιείται επίσημα και πετυχαίνει, χάρη στην παραπάνω συνθήκη, να αποκτήσει βάσεις και ναυτική δύναμη στον Εύξεινο και σε σύντομο διάστημα να πρωταγωνιστήσει στις ελληνικές υποθέσεις.

Η Αυστρία και η Οθωμανική Αυτοκρατορία, παρόλο που δεν είχε οριστικοποιηθεί ο νικητής, επεδίωξαν την συνθηκολόγηση για να είναι ελεύθερες στους διπλωματικούς χειρισμούς που απαιτούσαν οι εξελίξεις στην Ευρώπη.

Οι εξελίξεις αυτές αφορούσαν μία πολιτική στροφή της Γαλλίας με πιθανότητες ένωσής της με την Ισπανία η οποία θα δημιουργούσε μεγάλα προβλήματα στην Αγγλία και την Ολλανδία, για την επίλυση των οποίων οι χώρες αυτές επεδίωκαν μία συμμαχία με τον Σουλτάνο.

Τα άλλα κράτη είχαν αποκτήσει αρκετά οφέλη και ήσαν ευχαριστημένα από μία συνθηκολόγηση που τους επέτρεπε να διατηρήσουν τα κέρδη τους. ■

«Βομβαρδισμός του Παρθενώνα» φωτο εισημμένη στις 8_01_2022 από το: http://www.matrix24.gr/wp-content/uploads/2012/09/vomvardismos_parthenona.jpg

«Χάρτης του βενετικού «Βασιλείου του Μορέως» (Regno di Morea)» φωτο εισημμένη στις 9_01_2022 από το: https://el.wikipedia.org/wiki/ΣΤ_Βενετοτουρκικός_Πόλεμος#/media/Αρχείο:Regno_di_Morea.svg
«Ο Μανιάτης Λιμπεράκης Γερακάρης» φωτο εισημμένη στις 9_01_2022 από το: <https://microshipbuilding.com/?p=71466>

«Ο Φραντσέσκο Μοροζίνι» φωτο εισημμένη στις 8_01_2022 από το: https://el.wikipedia.org/wiki/Φραντσέσκο_Μοροζίνι#/media/Αρχείο:FrancescoMorosini.jpg - «Ασημένιο μετάλλιο προς τιμή του Φραντσέσκο Μοροζίνι» φωτο εισημμένη στις 8_01_2022 από το: https://el.wikipedia.org/wiki/Φραντσέσκο_Μοροζίνι#/media/Αρχείο:Silver_medal_in_honour_of_Francesco_Morosini,_1688.jpg - «Otto William von Konigsmark» φωτο εισημμένη στις 8_01_2022 από το: https://el.wikipedia.org/wiki/Ότο_Βύχελμ_φον_Κένιξμαρκ